

Årsplan 2023/2024

Espira Årosfjellet

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	14
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	19
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	20
Tilvenning av nye barn	21
Samarbeid og sammenheng med skolen	22
Espira satsingsområder	23
Vurderingsarbeid	24
Kontaktinformasjon	25

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-arosfjellet/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/924115912/espira-arosfjellet-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan		
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:		
Småspirene	De mellomste	Skolespirene
Vi har fokus på omsorg og trygghet i møte med barn og foreldre.	Vi fortsetter med fokus på omsorg og trygghet i møte med barn og foreldre.	Barna blir sett og opplever barnehagehverdagen som en trygg base for læring.
Tilvenningen skjer på barnas premisser.	Gruppen er ny hvert år og vi	For å verne om barnas vennskap og samspill skjermer

<p>Vi lytter til barna og møter de med varme, åpenhet, bekræftelse og anerkjennelse.</p> <p>Personalet skaper gode og trygge relasjoner i lek og samhandling med hvert enkelt barn.</p> <p>Personalet tilrettelegger for lek i små grupper for å ivareta barnas behov for omsorg, trygghet og begynnende vennskap.</p> <p>Vi skal skape en god relasjon til alle barn ved å anerkjenne barns følelser, vise respekt og være raus.</p> <p>Vi tilpasser planer og rutiner etter barnas behov.</p> <p>Personalet er sammen med barna i de aktiviteter de holder på med, og støtter dem i deres utvikling.</p> <p>Vi har fast dagsrytme for å skape forutsigbarhet.</p> <p>Vi skal være en trygg havn med et ledig fang som barna kan søke til når de trenger å «lade», få trøst, finne ro og hvile.</p>	<p>bruker den første tiden til å bli kjent. Det er særlig fokus på vennskap og sosialkompetanse.</p> <p>Personalet er til stede for å støtte barna slik at de kan utvikle sin lek i trygge rammer i barnehagen.</p> <p>Vi hjelper barna med å sette ord på følelser og tanker.</p> <p>Personalet tilrettelegger for lek i smågrupper for at barna enklere skal skape og opprettholde gode relasjoner og vennskap.</p> <p>Barna kjenner til og opplever forutsigbarhet i de daglige rutinene på avdelingen.</p>	<p>vi leken ved å gjøre om det fysiske miljøet til ulike lekesoner.</p> <p>Barna kjenner til og opplever forutsigbarhet i de daglige rutinene på avdelingen og i barnehagen.</p> <p>Barna er selvstendige i sin lek og samspill med andre barn – og personalet er tilgjengelig for å støtte og veilede i ulike situasjoner.</p> <p>Vi samtaler med barna om hvordan vi kan vise omsorg for hverandre.</p>
--	--	---

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan		
Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:		
Småspirene	De mellomste	Skolespirene
<p>Barna leker i mindre lekegrupper der de kan utforske lek og vennskap i et trygt miljø.</p> <p>Personalet inspirerer og sørger for variert lekemateriell.</p> <p>Personalet legger til rette for</p>	<p>Vi setter av tid til leken, både i planer og i dagsrytme.</p> <p>Barna leker i mindre lekegrupper der de får muligheten til å utvikle allsidig lek både ute og inne.</p> <p>Personalet er delaktige og veileder barna i å planlegge og tilføre nye</p>	<p>Barna leker i mindre lekegrupper for å sikre at alle har noen å leke med og for at barna får utviklet sin lekekompetanse.</p> <p>Personalet er delaktige og legger til rette for at barna får god tid til å fordype seg i rollelek og at de får ta</p>

<p>samspillslek der barna får mulighet til å bygge gode relasjoner.</p> <p>Personalet er delaktige i barnas lek og sørger for utvikling og progresjon.</p> <p>Barna bruker naturmateriell og leken varierer naturlig i de forskjellige årstidene.</p> <p>Vi er bevisste på lekens verdi og gir plass til leken.</p>	<p>elementer i leken.</p> <p>Vi veileder barna i leken og gir dem verktøy til positive samspillsmønstre.</p> <p>Personalet legger til rette for at barna lærer å invitere andre barn inn i sin lek og å være i lek over litt tid.</p> <p>Personalet legger til rette for motorisk lek der barna får brukt kroppen aktivt.</p> <p>Vi inkluderer alle barna i lek, samtidig som vi også skjermer leken.</p>	<p>i bruk ulike typer lekemateriell.</p> <p>Personalet legger til rette for at barna inviterer andre barn inn i lek.</p> <p>Barnehagen har lekemateriell som utfordrer barna på ulike typer lek.</p>
---	---	--

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan		
Slik jobber vi med å fremme læring:		
Småspirene	De mellomste	Skolespirene
Vi legger til rette for læring i alle hverdagssituasjoner og gir rom for planlagte og spontane aktiviteter.	Vi legger til rette for lek og aktiviteter i mindre grupper. Vi legger til rette for læring i alle hverdagssituasjoner og gir rom for planlagte og spontane	Vi skal støtte barnas refleksjoner rundt temaer og fenomener, samt skape forståelse og mening sammen med dem.

<p>Vi fokuserer på prosessen i aktiviteten fremfor produktet.</p> <p>Vi setter av tid til lek. Barn lærer gjennom å leke.</p> <p>Barn lærer gjennom å gjøre - personalet skal sørge for at barna får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.</p> <p>Vi skal legge til rette for et stimulerende miljø som støtter opp barnas lyst til å leke, utforske, lære og mestre.</p> <p>Personalet skal legge til rette for at barna får brukt hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.</p> <p>Personalet har et bevisst og reflektert forhold til uformell læring.</p>	<p>aktiviteter.</p> <p>Vi skal støtte barna i deres nysgjerrighet og utforsking. Og være delaktige i undring og refleksjon.</p> <p>Vi skal legge til rette for et læringsfellesskap der alle får bidra i egen læring ut ifra alder og modenhet.</p>	<p>Vi jobber med prosjektarbeid, og lar barna medvirke gjennom prosessen.</p> <p>Gjennom tverrfaglig fokus skal barna oppleve læring og fellesskap.</p>
--	---	---

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
<p>I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.</p>	<p>Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.</p>
<p>I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.</p>	<p>Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.</p>
<p>I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.</p>	<p>Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.</p>

Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.
--	--

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan		
Slik jobber vi med å fremme danning:		
Småspirene	De mellomste	Skolespirene
<p>Personalet er til stede og veileder i barnas begynnende konflikthåndtering.</p> <p>Barna får en begynnende erfaring med å sette grenser for seg selv og å respektere andre barns grenser.</p> <p>Ved måltidene blir barna kjent med de sosiale reglene og øver på selvstendighet.</p> <p>Personalet tilrettelegger for at barna får gode opplevelser og erfaringer i naturen.</p>	<p>Personalet er til stede, støtter og veileder barna til å bli selvstendige i konfliktsituasjoner.</p> <p>Barna øver på å sette grenser for seg selv og å respektere andre barns grenser.</p> <p>Ved måltidene tilegner barna seg sosiale spilleregler som turtaking og dialog.</p> <p>Personalet tilrettelegger for at barna skal bli glad i naturen og ta vare på det</p>	<p>Personalet er til stede, støtter og veileder barna når de kommer med egne forslag til løsninger på for eksempel konflikthåndtering.</p> <p>Barna får erfaringer med å sette egne grenser og respektere andres grenser.</p> <p>Måltidet er en arena for sosialt samspill og den gode samtalen. Vi øver på å vente på tur og å lytte til hverandre.</p> <p>Vi gir skolespirene mer ansvar og oppgaver som de blir</p>

<p>Vi skal skape trygge rammer og legge til rette for selvhevdelse.</p> <p>Vi skal gi barna utfordringer som er tilpasset barnas mestringsnivå.</p> <p>Personalet skal være aktive og tilstedeværende og skape et godt psykososialt barnehagemiljø som er preget av omsorg, trygghet og anerkjennelse.</p> <p>Personalet skal gi barna gjentatte bekreftelser på at de er viktige i barnehagen og at de er en del av et fellesskap.</p>	<p>livet som er der.</p> <p>Vi skal trygge barna på at det er greit å feile, tørre å feile – det er noe alle gjør.</p> <p>Personalet skal gi barna en følelse av å bli tatt på alvor, gjennom samtaler, opplevelser og ved å være tilstede i barnas hverdags situasjoner.</p>	<p>utfordret av, og legger til rette for mestringsfølelse.</p> <p>Barna får gode holdninger til naturen og kjennskap til bærekraftig utvikling.</p>
---	---	---

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
<p>I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.</p>	<p>I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.</p>
<p>Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.</p>	<p>Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.</p>
<p>I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.</p>	<p>Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.</p>
<p>I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.</p>	<p>Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.</p>

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Småspirene	De mellomste	Skolespirene
<p>Personalet veileder og støtter barna i å vise omsorg for hverandre.</p> <p>Vi skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle har noen å leke med.</p> <p>Vi arbeider for å skape god "vi-følelse" gjennom å være imøtekommende, positive og gode rollemodeller for barna.</p> <p>Vi skal legge til rette for at barna opplever fellesskap og det å være en del av en gruppe.</p> <p>Vi bygger oppunder mestringsfølelse og selvfølelsen til barna.</p> <p>Personalet støtter barna i deres kommunikasjon med andre barn og gir dem grunnleggende sosial kompetanse.</p>	<p>Vi legger til rette for lek, der barna får mulighet til å opprettholde og utvikle nye vennskap.</p> <p>Vi skal støtte barna i å sette egne grenser, behov, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.</p> <p>Vi er oppmuntrende overfor barna og hjelper dem med å forstå hvordan andre har det, og hva vi kan gjøre for å hjelpe eller trøste.</p> <p>Vi har fokus på aktiviteter som fremmer vennskap og fellesskap, for eksempel å hjelpe hverandre i påkledning, eller formingsaktiviteter.</p> <p>Vi skal være varme, rause og tydelige voksne som er gode rollemodeller.</p> <p>Vi snakker jevnlig om hvordan vi er med hverandre.</p> <p>Vi har lekegrupper innad og på tvers av avdelingene.</p>	<p>Vi skal løfte frem at ulike meninger kan skape ny forståelse og nye løsninger.</p> <p>Gjennom prosjektbasert arbeid skal vi bidra til at barna knytter vennskap og opplever tilhørighet og fellesskap i skolespiregruppa.</p> <p>Vi oppfordrer barna til å si sin mening og også respektere andres meninger.</p> <p>Personalet skal være gode rollemodeller for et inkluderende miljø.</p> <p>Vi samtaler om vennskap, hvordan være en god venn og hvordan danne nye vennskap.</p>

	Vi har nulltoleranse for mobbing, utestenging og krenkelser.	
--	--	--

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

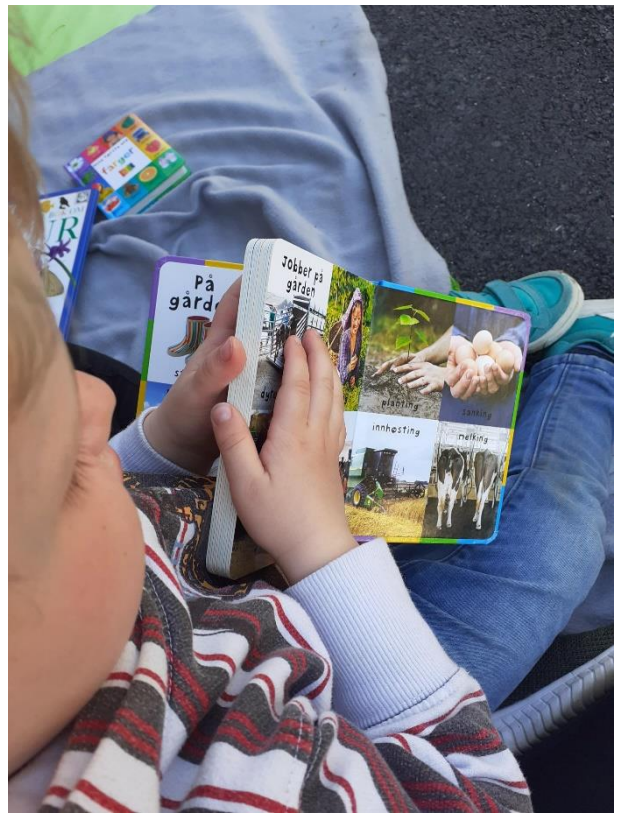
Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.

I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.
---	--

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan		
Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:		
Småspirene	De mellomste	Skolespirene
<p>Personalet bruker språket aktivt i samspill med barna, benevner gjenstander og setter ord på barnas opplevelser og følelser.</p> <p>Bøker er tilgjengelig, og vi bruker mye tid til å se i og lese sammen med barna.</p> <p>Barna blir kjent med bøker, sanger, rim og regler og eventyr gjennom hverdagsaktiviteter og samlingsstunder. Vi støtter opp med konkrete.</p> <p>Barna er kjent med navnene til både barn og voksne på gruppa.</p> <p>Vi bruker måltidene som en viktig arena for språkstimulering.</p>	<p>Personalet bruker språket aktivt i samspill med barna og hjelper de til å sette ord på følelser. Vi støtter barna i deres språkutvikling og tilfører nye ord og begreper.</p> <p>Personalet har kompetanse om barns språkutvikling og planlegger aktiviteter utifra barns behov og modningsnivå.</p> <p>Bøker er tilgjengelig, og barna har mulighet til å bli lest for eller selv se i bøkene.</p> <p>I samlingsstunden varierer vi med sanger, rim og regler, konkrete, eventyr og andre språkstimulerende aktiviteter.</p> <p>Vi legger til rette for smågrupper for alle barn og</p>	<p>Personalet bruker språket aktivt i samspill med barna og innfører nye ord og begreper for å utvide barnas ordforråd.</p> <p>Vi rimer, synger varierte sanger, og lytter ut forstavelser i eget navn og i andre ord.</p> <p>Vi lager egne fortellinger ut fra barnas fantasi.</p> <p>Vi har mange samtaler om ulike fenomener som vi undrer oss over.</p>

<p>I samlingsstunden varierer vi med sanger, rim og regler, konkrete, eventyr og andre språkstimulerende aktiviteter.</p>	<p>for de som trenger ekstra språkstimulering.</p> <p>Vi skal gi barna positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenking og som uttrykk for egne tanker og følelser.</p>	
---	--	--

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan		
Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:		
Småspirene	De mellomste	Skolespirene
Personalet skal legge vekt på å bygge gode relasjoner til hvert barn, og bistå barna i å bygge relasjoner til hverandre (begynnende empati, hjelpe barna til godt samspill).	<p>Vi skal tilrettelegge for gode lekegrupper, hvor barna øver på å inkludere hverandre i lek.</p> <p>Vi skal veilede barna hvis leken medfører uheldige samspill, og vi skal bidra til at alle kommer inn i leken.</p>	<p>Barna skal våge å stå i egne valg, og få støtte og positive tilbakemeldinger på dette.</p> <p>Barna skal støttes i å mestre motgang og utfordringer.</p>

<p>Vi er nære, tilstedeværende og veiledende i barnas lek og utforsking.</p> <p>Personalet skal sørge for at barna tør å søke trøst hos en voksen når det har vondt eller er lei seg.</p> <p>Personalet har ansvar for å bidra til at barna får dekket de grunnleggende behovene som omsorg, trygghet, respekt og tilhørighet.</p> <p>Personalet skal legge til rette for et godt lekemiljø – som grunnlag for god lek, vennskap og fellesskap.</p>	<p>Vi jobber for å forhindre utenforskap gjennom observasjoner av lek og samspill mellom barn.</p> <p>Vi snakker om vennskap, inkludering og respekt for at vi er ulike.</p> <p>Vi jobber for å støtte barn i å takle motgang i barnehagehverdagen.</p> <p>De ansatte støtter barna i å sette grenser for seg selv.</p> <p>Personalet skal fremme et inkluderende miljø der alle barna og voksne kan delta i lek og erfare glede i lek.</p>	<p>Vi har fokus på vennskap og fellesskap i skolespiregruppen.</p>
---	---	--

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Småspirene	De mellomste	Skolespirene
<p>Personalet tolker og forstår barnas ulike måter å uttrykke seg på, både verbalt og nonverbalt.</p> <p>Barna får erfare at de kan være med på å påvirke sin egen hverdag.</p> <p>Personalet bruker tid og oppmerksomhet på det barna viser interesse for og støtter dem i dette.</p> <p>Personalet skal være anerkjennende, slik at barna blir trygge og uttrykker sine behov og viser egne interesser.</p>	<p>Personalet anerkjenner barnas ønsker og hjelper dem med å sette ord på behov og følelser.</p> <p>Barna blir gjort oppmerksomme på at de er med på å påvirke sin egen hverdag.</p> <p>Personalet veileder barna til å forstå sin egen identitet.</p> <p>Barna er med å påvirke hvilke temaer vi skal jobbe med.</p>	<p>Personalet anerkjenner og lytter til barnas ønsker og behov.</p> <p>Barna får være med å bestemme ulike aktiviteter som skal gjennomføres.</p> <p>Vi lar barn ta del i demokratiske prosesser, der de må øve seg på å ta valg, og å godta flertallets beslutninger.</p> <p>Personalet veileder barna til å bli trygg på egen identitet, kunne stå for egne valg og vite at deres mening har en betydning.</p>

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Dialog mellom hjem og barnehage i daglige møtesituasjoner, som levering og henting.
- Oppstartsamtale ved oppstart i barnehagen eller ved bytte av avdeling.
- Tilbud om to foreldresamtaler i året og ved behov.
- Foreldremøte og samarbeid med SU.
- Ulike arrangement for foreldre og barn.
- Foreldremøte for nye småbarn på våren.
- Foreldreundersøkelse.
- Bruk av Spireportalen som et kommunikasjonsverktøy mellom hjem og barnehage.
- Barnehagen skal lytte til foreldrenes forventninger til barnehagen og barnehagen skal være tydelig på sine forventninger til hjemmet. Slik kan vi få en god dialog om barns beste.
- Vi tilbyr tverrfaglige samarbeidsmøter (TFI) ved behov.

Tverrfaglig innsatsteam (TFI) er et lavterskel tilbud til foresatte i Asker kommune. Her kan foreldre som er bekymret for barnet sitt, og har behov for drøfting, råd og veiledning delta i et tverrfaglig samarbeidsmøte. Målet er tidlig og rask hjelp - og det trenger ikke være store bekymringer for å ta kontakt. Tanken er at man skal prøve å løse små utfordringer før de blir større. Se mer informasjon på Asker kommune sine sider.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Informasjon om barnehagen og tilvenningstiden gjennom velkomstbrev etter akseptert plass.
- Foreldremøte for nye småbarn før oppstart
- Besøksdager før sommeren.
- Vi har lang tilvenningsperiode med fokus på trygge og gode relasjoner mellom hjem og barnehage.
- Foreldre skal være aktivt deltagende med barna i tilvenningsperioden.
- Personalet arbeider for at barna får en trygg og god oppstart gjennom nærhet og god omsorg.
- Samtale og tett dialog med foreldrene under tilvenning.
- Oppstartsamtale.
- Tilknytningsperson til barnet.
- Bruk av grenseobjekt for å bygge bro mellom hjem og barnehage i forkant av barnehageoppstart.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

- Høytidelig overrekkelse av Skolespirasekken til årets skolespirer.
- Bjørnis, Læringspakke fra Brannvesenet.
- Vanntilvenning på Røykenbadet.
- Besøke skolen jevnlig på våren, i regi av Asker kommunes «Bygge bro». «Bygge bro» er navnet på en ny standard som skal sørge for sammenheng, kontinuitet og samarbeid i overgangen mellom barnehage, skole og SFO.
- Eksperimentering med materiale og utstyr fra forskerfabrikken.
- Samarbeid med foresatte om å legge til rette for en trygg og god overgang både til skole og SFO.
- Legge til rette for aktiviteter som gir barna erfaringer, kunnskaper og ferdigheter til å starte på skolen.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Språk	Realfag	Bevegelse
Vi bruker språket aktivt i samhandling med barna og sørger for at alle får mulighet til å delta i samtaler.	Bevisste voksne som har fokus på å skape undring, utforskning og nysgjerrighet for realfag i hverdagen.	Vi lager hinderløyper der barna får øvd på grovmotoriske ferdigheter.
Vi bruker hverdags situasjoner som en god arena for språkstimulering. Vi skal være gode språkmodeller ved å sette ord på handlinger, begreper og følelser sammen med barna.	Vi går fra å leke med vann, kopper og bøtter med de yngste til målebeger, reagensrør og pipetter med utstyr fra forskerfabrikken for de eldste.	Vi går på ukentlige turer i nærmiljøet.
Bøker er tilgjengelig og plassert i barnas høyde.	Vi forsker og gjennomfører eksperimenter med utstyr og opplegg fra Forskerfabrikken.	Skolespirene skal på vanntilvenningskurs på Røykenbadet.
Ukentlige språkgrupper.	Vi markerer Verdens vitenskapsdag i november.	Vi gir barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek både ute og inne.
Samlingsstund hvor vi blant annet har sanger, rim, regler, lesestund og eventyr med konkrete.		Vi har fokus på læring gjennom mestring, og er aktive, støtter og utfordrer barna til variert kroppslig lek.

<p>Vi bruker bilder og konkrete i språkarbeidet med barna.</p> <p>Vi markerer verdens bokdag i april.</p>		
---	--	--

Vurderingsarbeid

Hva
<p>Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.</p> <p>Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.</p>

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Vi gjør systematiske vurderinger av kvaliteten på arbeidet vårt gjennom Espira BLIKK.
- Vi jobber med kjennetegnene i Espira BLIKK gjennom hele året.
- Vi benytter avdelingsmøter til å evaluere våre didaktiske planer.

Kontaktinformasjon

Styrer	Ingvild S. Haugen
E-post	arosfjellet@espira.no
Telefon	980 36 848
Adresse	Kjøyafaret 54, 3474 Åros

